

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
“Về việc tuyên bố một người là đã chết”

TOÀ ÁN NHÂN DÂN HUYỆN TIỂU CẦN, TỈNH TRÀ VINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Lê Hoàng Ân.

Thư ký phiên họp: Bà Đinh Thị Thanh Quyên.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Tiểu Cần tham gia phiên họp:
Bà Nguyễn Thị Hoàng Danh- Kiểm sát viên.

Ngày 20 tháng 5 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Tiểu Cần, tỉnh Trà Vinh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 53/2024/TLST – VDS, ngày 07 tháng 11 năm 2024, về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết*”; theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 02/2025/QĐST – VDS, ngày 06 tháng 5 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- **Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:** Chị **Thạch Thị H**, sinh năm 1970 (Có mặt);

Địa chỉ: Ấp Đ, xã P, huyện T, tỉnh Trà Vinh.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Bà **Thạch Thị H1**, sinh năm 1947 (Vắng mặt);

Nơi ĐKTT: Ấp Đ, xã P, huyện T, tỉnh Trà Vinh.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

Theo đơn yêu cầu tuyên bố một người là đã chết của chị Thạch Thị H đối với bà Thạch Thị H1 thể hiện: Bà Thạch Thị H1 là mẹ ruột của chị H đã bỏ nhà đi Campuchia biệt tích từ năm 1992 cho đến nay mặc dù gia đình đã tìm mọi biện pháp để tìm kiếm bà H1 nhưng đến nay bà H1 biệt tích không rõ đi đâu. Nơi cư trú cuối cùng của bà H1 là tại ấp Đ, xã P, huyện T, tỉnh Trà Vinh. Nay chị Thạch Thị H yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Thạch Thị H1 là đã chết để chị làm thủ tục nhận thừa kế.

Đại diện Viện kiểm sát huyện T trình bày phát biểu quan điểm:

Về tố tụng: Việc tuân theo pháp luật trong giải quyết việc dân sự của Thẩm phán, Thư ký Tòa án từ khi thụ lý đến khi mở phiên họp đã thực hiện đúng các quy định của Bộ luật Tố tụng Dân sự, các đương sự đã thực hiện đầy đủ các quyền và nghĩa vụ của mình.

Về nội dung: Xét thấy yêu cầu của chị H là có căn cứ, nên đề nghị Tòa án chấp nhận đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của chị H tuyên bố bà Thạch Thị H1 là đã chết.

Ngoài ra, đại diện Viện kiểm sát đề nghị xem xét giải quyết nghĩa vụ chịu lệ phí việc dân sự, quyền kháng cáo theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Tiểu Cần nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng: Bà Thạch Thị H1 có nơi cư trú trước khi biệt tích tại ấp Đ, xã P, huyện T, tỉnh Trà Vinh. Căn cứ khoản 4 Điều 27, khoản 2 Điều 35, khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự thì vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Tiểu Cần, tỉnh Trà Vinh.

[2] Về nội dung yêu cầu: Theo lời trình bày của chị Thạch Thị H thì bà Thạch Thị H1 đã bỏ địa phương đi từ năm 1992 đến nay không liên lạc gì về gia đình, gia đình cũng không biết bà H1 sống hay đã chết có thể bà H1 đã chết tại Campuchia. Mặc dù gia đình đã tìm kiếm rất nhiều lần nhưng không có kết quả. Xét thấy, qua đơn xin xác nhận tại địa phương nơi bà Thạch Thị H1 cư trú cuối cùng trước khi biệt tích thể hiện bà Thạch Thị H1 không có mặt tại địa phương từ năm 1992 cho đến nay là đúng. Tại biên bản lấy lời khai bà Thạch Thị Sô P và bà Thạch Thị Sô P1 là chị và em ruột của bà H1 thể hiện bà H1 đã rời khỏi địa phương đi Campuchia từ năm 1992 từ đó đến nay cũng không thấy bà H1 xuất hiện ở địa phương, có thể bà H1 đã chết tại Campuchia nên không còn về nhà tại ấp Đ, xã P, huyện T, tỉnh Trà Vinh.

[3] Sau khi thụ lý đơn của chị H về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Thạch Thị H1 đã chết, Tòa án đã ra Quyết định số 01/2024/QĐ-TA ngày 27/11/2024 về thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết đối với bà Thạch Thị H1. Thông báo này đã được đăng tải trên các phương tiện thông tin đại chúng của Trung ương và địa phương là Báo Công L 03 (ba) số liên tiếp, phát thanh trên Đ VOV là 03 ngày liên tiếp, Công thông tin điện tử của Ủy ban nhân dân tỉnh T và Công thông tin điện tử Tòa án nhân dân tỉnh Trà Vinh theo thủ tục chung nhưng đến nay đã hơn 04 tháng kể từ ngày đăng phát thông báo lần đầu tiên nhưng đến nay vẫn không nhận được tin tức của bà Thạch Thị H1. Nên Tòa án mở phiên họp xét đơn yêu cầu tuyên bố một người đã chết đối với bà Thạch Thị H1 theo quy định của pháp luật. Từ những phân tích trên, căn cứ điểm d Khoản 1, Điều 71 Bộ luật Dân sự năm 2015 xét yêu cầu của chị H đề nghị Tòa án tuyên bố bà Thạch Thị H1 đã chết là có cơ sở để chấp nhận.

[4] Về xác định ngày chết của bà Thạch Thị H1: Theo đơn yêu cầu của chị H thể hiện bà H1 biệt tích từ năm 1992 nhưng không xác định được ngày, tháng nên thời gian biệt tích được tính từ ngày 01/01/1993 phù hợp quy định tại khoản 1 Điều 68 của Bộ luật Dân sự năm 2015. Theo quy định tại điểm d khoản 1 Điều 71 của Bộ luật Dân sự năm 2015 quy định thì một người biệt tích 05 năm liền trở lên và không có tin tức xác thực là còn sống thì có thể bị tuyên bố là đã chết. Ngày biệt tích của bà H1 được xác định là ngày 01/01/1993, do đó ngày chết của bà H1 được xác định là ngày 02/01/1998 là phù hợp với quy định của pháp luật.

[5] Về quan hệ nhân thân và quan hệ tài sản của bà Thạch Thị H1: Theo quy định tại Điều 72 của Bộ luật Dân sự năm 2015 quy định: Khi quyết định của Tòa án tuyên bố một người là đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác của người đó được giải quyết như đối với người đã chết. Quan hệ tài sản của người bị Tòa án tuyên bố là đã chết được giải quyết như đối với người đã chết; tài sản của người đó được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

[6] Quan điểm của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Tiểu Cần tại phiên họp là phù hợp với quy định của pháp luật nên được chấp nhận.

[7] Về lệ phí: Chị Thạch Thị H phải chịu lệ phí sơ thẩm, giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật,

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, khoản 3 Điều 144, Điều 361, 369, 370, 371, 372, 391, 393 Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ Điều 71 và 72 của Bộ luật Dân sự năm 2015;

Căn cứ Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội khóa 14 Quy định về mức thu, miễn, giảm, thu nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của chị Thạch Thị H.

Tuyên bố bà Thạch Thị H1, sinh năm 1947; nơi cư trú trước khi biệt tích: ấp Đ, xã P, huyện T, tỉnh Trà Vinh là đã chết. Ngày chết là ngày 02/01/1998.

2. Về quan hệ nhân thân và quan hệ tài sản của bà Thạch Thị H1 giải quyết như sau:

Khi quyết định của Tòa án tuyên bố một người là đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác của người đó được giải quyết như đối với người đã chết. Quan hệ tài sản của người bị Tòa án tuyên bố là đã chết được giải quyết như đối với người đã chết; tài sản của người đó được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Chị Thạch Thị H phải chịu 300.000 đồng (*Ba trăm nghìn đồng*) nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí đã nộp theo biên lai thu tiền số 0006390 ngày 07 tháng 11 năm 2024 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Tiểu Cần, tỉnh Trà Vinh; chị H đã nộp đủ tiền lệ phí giải quyết việc dân sự.

4. Về quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến quyết định giải quyết việc dân sự có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 (Mười) ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định; Viện kiểm sát có quyền kháng nghị quyết định này để yêu cầu giải quyết theo thủ tục phúc thẩm ./.

“Trường hợp bản án, quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các điều 6, 7, 7a, 7b và 9 Luật thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật thi hành án dân sự”.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Trà Vinh;
- VKSND huyện Tiểu Cần;
- CCTHADS huyện Tiểu Cần;
- Dương sự;
- Lưu.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(Đã ký)

Lê Hoàng Ân